

ACTIVITEITENVERSLAG

2022

BRUSSELE RAAD VOOR GELIJKHEID
TUSSEN VROUWEN EN MANNEN
BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

VOORWOORD

2022

was een jaar vol ups en downs voor de **RGVM**: of het nu ging om de organisatie van de eerste vergaderingen van de **Raad** met onze nieuw benoemde **Raadsleden**, de vergaderingen van het Bureau waarvan de inhoudelijke intensiteit gelijke tred hield met de toename van het aantal adviesaanvragen, of de besprekingen over de overgang van het secretariaat van de **Raad** naar het overlegcentrum "Brupartners"... Ja, 2022 was een intens jaar voor de **RGVM**!

Inderdaad intens, met steeds meer verzoeken om advies van leden van de Brusselse regering, waarvoor het enthousiasme en de inzet van onze leden van onschatbare waarde zijn geweest. Het werk van de **Raad** bij het uitbrengen van adviezen is inderdaad een collectieve inspanning die wordt geïllustreerd door zijn collectieve intelligentie, het resultaat van zijn gelijke vertegenwoordiging! Zo kon de **Raad** zijn eerste evaluatieverslag over het tussentijds verslag van het Brusselse plan ter bestrijding van geweld tegen vrouwen aan de Regering voorleggen, dat zowel door de parlementsleden als door de media werd toegejuicht.

Terwijl wij onze adviesaanvragen in het verleden voornamelijk ontvingen van politici die verantwoordelijk zijn voor gelijke kansen, stelt de **Raad** met genoeg vast dat dit nu ook door andere leden van de Regering is overgenomen. De expertise en de rol van de **Raad** op het gebied van overleg, wordt erkend en wij juichen dit toe! Dit is ook een teken van een beleid dat tegenwoordig gevoeliger is voor gendergelijkheid dan in het verleden.

2022 zal ook een druk jaar worden met betrekking tot de overgang van onze **Raad** en zijn secretariaat naar Brupartners, waarover vele besprekingen zijn gevoerd. Voor de goede werking van de **RGVM** is zijn secretariaat zeker een essentieel element: het is zijn permanentie, zijn geheugen en terwijl het de opeenvolgende Raden in staat stelt zich samenhangend naar de **RGVM** toe uit te drukken, is zijn kapitale opdracht ook de ondersteuning van het werk van onze leden. Met de steun van staatssecretaris Nawal Ben Hamou en de medewerking van de Equal-administratie en Brupartners zijn we blij dat we dit uiteindelijk hebben kunnen bereiken. Het verheugt ons dat wij dit project hebben kunnen uitvoeren, project waartoe mevrouw Eva Sahin, erevoorzitter van de **RGVM**, de aanzet heeft gegeven en wier rol als lid van ons bestuur ook nu nog zeer waardevol voor ons is.

Ten slotte zal het jaar 2022 ook synoniem zijn geweest met opeenvolgende crises. De energiecrisis komt inderdaad boven op de COVID-crisis van de afgelopen 2 jaar. Ter herinnering: de **Raad**, die in Brussel reeds de alarmbel had geluid over de gevolgen van de COVID-19-crisis voor de ongelijkheid tussen mannen en vrouwen, heeft een rapport over deze gevolgen laten opstellen en georkestreerd, dat een grote impact heeft gehad op de regering, de burgers en de media. Helaas zijn er maar weinig cijfers of gegevens voorhanden over de gevolgen van de energie- en watercrisis voor vrouwen, wat de **Raad** betreurt!

De **RGVM**, die zijn rol ter ondersteuning van de Brusselse Regering blijft spelen, heeft daarom besloten dit onderwerp in 2023 centraal op zijn werkagenda te plaatsen. Het is dan ook binnen Brupartners dat onze **RGVM** vanaf januari dit jaar zijn werkzaamheden zal voortzetten.

Tot slot kijkt de **Brusselse Raad voor de Gelijkheid tussen Vrouwen en Mannen** met veel enthousiasme uit naar 2023, zodat gelijkheid, een pijler van onze democratie, steeds meer centraal komt te staan in de politieke reflectie van de Brusselse Regering!

Ik dank u allen voor uw grote inzet gedurende 2022.

Kelly Timperman

Voorzitster van de Brusselse raad voor de Gelijkheid tussen Vrouwen en Mannen.

Sommaire

De Brusselse raad voor de Gelijkheid tussen Vrouwen en Mannen (RGVM)	7
Historiek	7
Opdrachten	7
Raadsinstanties	8
De Raad	8
Voorzitterschap en bureau	9
Het secretariaat	9
Samenstelling van het mandaat 2021-2025 van de Raad voor de Gelijkheid tussen Vrouwen en Mannen	10
Voor Brupartners	10
Voor de Vrouwenraden	11
Voor het maatschappelijk middenveld	11
Voor de academische instellingen	11
Adviesbevoegdheid	12
Inleiding	12
Verzoeken om advies en initiatiefadviezen	12
Activiteiten van de Raad	19
Externe communicatie	23
Uitgaven en financiële middelen	24

DE BRUSSELSE RAAD VOOR DE GELIJKHEID TUSSEN VROUWEN EN MANNEN (RGVM)

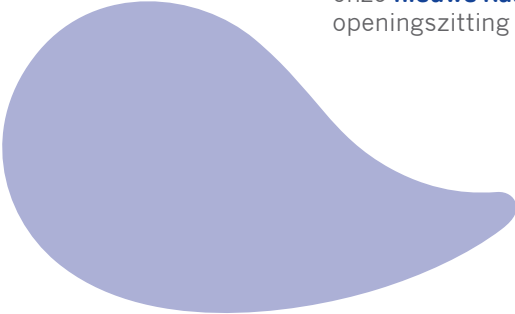
HISTORIEK

De **Brusselse Raad voor de Gelijkheid tussen Vrouwen en Mannen (RGVM) werd opgericht** bij besluit van 19 juli 2012 van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering (B.S. 2 augustus 2012).

De samenstelling van de RGVM voor het eerste mandaat 2013-2017 werd door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering goedgekeurd bij besluit van 7 maart 2013 (B.S. 22 april 2013). De eerste ambtstermijn van de leden van de **Raad** liep dus af in april 2017.

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering heeft de samenstelling van de **tweede Raad** in april 2017 goedgekeurd en de openingszitting vond plaats op 5 juli 2017 in aanwezigheid van **Bianca Debaets**, toenmalig Staatssecretaris voor Gelijke Kansen. Zijn activiteiten eindigden op 30 juni 2021.

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering heeft de samenstelling van onze **nieuwe Raad** goedgekeurd bij besluit van 14 oktober 2021. De openingszitting vond plaats op 27 oktober 2021.

OPDRACHTEN

De **Raad** heeft met name als opdracht:

- 1° adviezen te geven en aanbevelingen te doen i.v.m. elk vraagstuk betreffende de gelijkheid tussen vrouwen en mannen;
- 2° voorrang te geven aan adviezen over maatregelen van regelgevende aard die een impact hebben op de gelijkheid van vrouwen en mannen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;
- 3° de problematiek van de gelijkheid van vrouwen en mannen op te volgen, ook op andere bevoegdheidsniveaus, voor zover dit een impact heeft op het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

RAADSINSTANTIES

DE RAAD

De samenstelling van de **Raad** is in overeenstemming met de ordonnantie van 5 juli 2001 tot wijziging van de ordonnantie van 27 april 1995 houdende invoering van een evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in adviesorganen, met name artikel 3, dat bepaalt dat niet meer dan twee derde van de leden van een adviesorgaan van hetzelfde geslacht mag zijn.

Voorts is zijn samenstelling in overeenstemming met artikel 5, leden 3 en 4, van zijn oprichtingsbesluit van 19 juli 2012, dat bepaalt dat:

“Maximaal twee derde van de effectieve leden kunnen van hetzelfde geslacht zijn”

en

“Maximaal twee derde van de effectieve leden kunnen van dezelfde taalgemeenschap zijn”.

Voor de samenstelling van de nieuwe Raad gold een afwijking met betrekking tot het quotum van ten hoogste twee derde van de effectieve leden van hetzelfde geslacht en uit dezelfde taalgemeenschap, hetgeen verklaard wordt door de moeilijkheid om mannen te vinden die zich met deze aangelegenheden bezighouden zonder vrouwen te benadelen die deskundiger en geëngageerder zijn, en door de moeilijkheid om Nederlandstalige vertegenwoordigers te vinden die zich met deze aangelegenheden bezighouden en de realiteit op het terrein in verband met het vraagstuk van de gelijkheid van mannen en vrouwen in Brussel kennen.

VOORZITTERSCHAP EN BUREAU

Met het oog op de nieuwe samenstelling van de **Raad** voor het derde mandaat heeft de Raad, overeenkomstig artikel 7 van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 19 juli 2012, op 27 oktober 2021 een nieuw voorzitterschap en een nieuw bureau gekozen.

De **Raad** heeft de Voorzitster en de "Vicevoorzitters/-voorzitsters" gekozen. Het voorzitterschap wordt waargenomen door mevrouw **Kelly Timperman van BRUXEO**. Mevrouw **Alicia Schmit van het ACV** werd gekozen tot Vicevoorzitster. De heer **Jean François Neven van de ULB** werd gekozen tot Vicevoorzitter.

Zij zijn lid van het bureau en oefenen tegelijkertijd het voorzitterschap en het vicevoorzitterschap uit.¹ Niet meer dan twee derde is van hetzelfde geslacht, niet meer dan twee derde is van dezelfde taalgemeenschap.

In het bureau zitten:

- Mevrouw Kelly Timperman, Voorzitster, mevrouw Alicia Schmit, Vicevoorzitster, de heer Jean-François Neven, Vicevoorzitter
- Mevrouw Eva Sahin, mevrouw Isabella Lenarduzzi, mevrouw Dominique Deshayes, mevrouw Patricia Seront, mevrouw Bouchra Al Mehraj en mevrouw Vroni Lemeire zijn lid van het bureau.

¹ 14 oktober 2021 - Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering houdende aanwijzing van de leden van de Brusselse Raad voor de Gelijkheid tussen Vrouwen en Mannen

HET SECRETARIAAT

Het secretariaat van de **Raad** zal in 2022 worden verzorgd door de dienst belast met Gelijke Kansen "equal.brussels" van het ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Om de werking van de **Raad** te waarborgen, werd in juni 2022 een deel van de taken van het secretariaat uitbesteed.

Gedurende het hele jaar heeft de **Raad** zijn project voortgezet om het secretariaat uit te besteden, waarmee tijdens het vorige mandaat in 2019 een begin was gemaakt, zodat het bij Brupartners (voorheen ESRBHG) kon worden ondergebracht. Deze uitbesteding gaat in januari 2023 in. Door die uitbesteding zal de RGVM binnen de structuur van Brupartners kunnen worden geïnstalleerd, waardoor de structurele professionaliteit die nodig is voor de goede werking ervan, gewaarborgd is. Dit uitbestedingsproject past in de gemeenschappelijke algemene beleidsverklaring van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.²

² P 107 <https://be.brussels/files-nl/over-het-gewest/de-gewestelijke-bevoegdheden/gemeenschappelijke-algemene-beleidsverklaring-van-de-brusselse-hoofdstedelijke-regering-en-het-verenigd-college-van-de-gemeenschappelijke-gemeenschapscommissie>

SAMENSTELLING VAN HET MANDAAT 2021-2025 VAN DE RAAD VOOR DE GELIJKHEID TUSSEN VROUWEN EN MANNEN³

De leden van de Raad zijn:

VOOR BRUPARTNERS

VOOR DE REPRESENTATIEVE ORGANISATIES VAN DE WERKGEVERS:

EFFECTIEVE LEDEN:

- Mevr. Bouchra AL MEHRAJ - BECI - NL
- Dhr. Frédéric SIMON - BECI - FR
- Dhr. Marc VAN THOURNOUT - BRU-EI - CCIB - FR
- Dhr. David PISCICELLI - BRU-EI - UCM - FR
- Mevr. Kelly TIMPERMAN - BRUXEO - NL

PLAATSVERVANGENDE LEDEN:

- Dhr. Jan DE BRABANTER - BECI - NL
- Mevr. Joëlle EVENEPOEL - BECI - NL
- Mevr. Bénédicte VAN DE VOORDE - I - BRU-EI - IZEO - FR
- Dhr. Anton VAN ASSCHE - BRU-EI - UNIZO - NL
- Mevr. Joëlle JABLAN - BRUXEO - FR

VOOR DE REPRESENTATIEVE ORGANISATIES VAN DE WERKNEMERS:

EFFECTIEVE LEDEN:

- Mevr. Vroni LEMEIRE - FGTB - NL
- Mevr. Dominique FERVAILLE - FGTB - FR
- Dhr. Abdelhafid EL KADI - CSC - NL
- Mevr. Alicia Schmit - CSC - FR
- Mevr. Eva SAHIN - CGSLB - FR

PLAATSVERVANGENDE LEDEN:

- Mevr. Jeanne UWASE - FGTB - FR
- Dhr. Eric BUYSSSENS - FGTB - FR
- Mevr. Ayla SERBEST - CSC - FR
- Mevr. Martine LE GARROY - CSC - FR
- Dhr. Bart MAES - CGSLB - NL

³ 14 oktober 2021 - Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering houdende aanwijzing van de leden van de Brusselse Raad voor de Gelijkheid tussen Vrouwen en Mannen

VOOR DE VROUWENRADEN

De « **Conseil Francophone des Femmes de Belgique** » heeft aangewezen als:

EFFECTIEVE LEDEN:

Mevr. Kim DE WEERDT

PLAATSVERVANGENDE LEDEN:

Mevr. Herlindis MOESTERMANS

De "**Conseil Francophone des Femmes de Belgique**" heeft aangewezen als:

EFFECTIEVE LEDEN:

Mevr. Dominique DESHAYES

PLAATSVERVANGENDE LEDEN:

Mevr. Laëtitia CUSTINNE

VOOR HET MAATSCHAPPELIJK MIDDENVELD

De **6 EFFECTIEVE** en **6 PLAATSVERVANGENDE LEDEN** afkomstig uit relevante maatschappelijke organisaties, zijn:

EFFECTIEVE LEDEN:

- Mevr. Patricia SERONT · FPS · FR
- Mevr. Laura CHAMONT · Garance · FR
- Mevr. Delphine ROCHUS · Forum des jeunes · FR
- Mevr. Isabella LENARDUZZI · JUMP · FR
- Mevr. Annick XHROUET · Amazone · FR
- Mevr. Louise METRICH · Vie féminine · FR

PLAATSVERVANGENDE LEDEN:

- Mevr. Amélie RADOUX · Solidaris · FR
- Mevr. Julie WAUTERS · Maison des Femme de Schaerbeek · FR
- Mevr. Sarah DE LIAMCHINE · PAC · FR
- Mevr. Françoise CLAUDE · Fem and Law · FR
- Mevr. Christiane THIRY · Angela D · FR
- Mevr. Jacqueline Brau · Elles tournent · FR

VOOR DE ACADEMISCHE INSTELLINGEN

De **3 EFFECTIEVE** en **3 PLAATSVERVANGENDE LEDEN** van academische instellingen zijn:

EFFECTIEVE LEDEN:

- Dhr. Theun-Pieter Van TIENOVEN · VUB · NL
- Mevr. Pascale VIELLE · UCL · FR
- Dhr. Jean-François NEVEN · ULB · FR

PLAATSVERVANGENDE LEDEN:

- Petra MEIER · UAntwerpen · NL
- Mevr. Diane BERNARD · Saint-Louis · FR
- Dhr. David PATERNOTTE · ULB · FR

ADVIESBEVOEGDHEID

INLEIDING

Overeenkomstig de opdrachten van de **RGVM** formuleert de **Raad** adviezen op eigen initiatief of op verzoek van een lid van de Brusselse Gewestregering, voor zover dit verzoek onder zijn bevoegdheid valt, van een commissie van het Parlement van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest of van Brupartners, de Economische en Sociale **Raad** van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De **Raad** richt al zijn adviezen en aanbevelingen aan de "aanvrager/aanvraagster" alsook aan de minister (m/v) of staatssecretaris (m/v) bevoegd voor gelijke kansen, aan de voorzitter/voorzitster van het College van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en aan de minister-president(e) van het College van de Franse Gemeenschapscommissie.

De **Raad** maakt de op eigen initiatief uitgebrachte adviezen en verslagen openbaar, welke ook de bestemmingen ervan zijn. De **Raad** kan de gevraagde adviezen alleen publiceren met instemming van de aanvrager/aanvraagster.

Wanneer de **Raad** om advies wordt verzocht, brengt hij binnen twee maanden dit advies uit. Deze termijn kan op een met redenen omkleed verzoek tot één maand worden verkort.

De **Raad** kan uit zijn midden werkgroepen samenstellen om adviezen te formuleren.

De adviezen van de **Raad** zijn niet bindend.

VERZOEKEN OM ADVIES EN INITIATIEFADVIEZEN

Het Brussels plan ter bestrijding van geweld tegen vrouwen 2020-2024 voorzigt in een tussentijdse evaluatie van de maatregelen, namelijk in 2022. De **RGVM** had de belangrijke taak om de genomen maatregelen halverwege de looptijd te evalueren door middel van een tussentijds verslag.

De **Raad** wenste samen te werken en betrokken te worden bij het evaluatieproces, zoals vermeld in zijn advies van 29 juni 2020⁴.

In het kader van de werkzaamheden van de **Raad** kwam het kabinet van de staatssecretaris voor gelijke kansen de leden van de **RGVM** de stand van zaken van de door het kabinet gevoerde acties voorleggen⁵.

De betrokkenheid van onze leden bij de voorbereiding van de tussentijdse evaluatie heeft geleid tot een verslag aan de regering dat gebaseerd is op de deskundigheid van de leden van onze **Raad**⁶.

⁴ http://www.adviesraad-gelijke-kansen.irisnet.be/wp-content/uploads/2023/02/RGVM-TUSSEN_VERSLAG_GEWELD-220608-NL.pdf

⁵ <https://bx1.be/dossiers/violences-faites-aux-femmes/le-plan-de-lutte-contre-les-violences-faites-aux-femmes-evalue-a-mi-parcours-75-des-actions-ont-ete-realisees/>

⁶ <https://www.rtbf.be/article/plan-bruxellois-de-lutte-contre-les-violences-faites-aux-femmes-jeunes-personnes-agees-et-travailleuses-precaires-oubliees-11063612>

OPMAAK VAN HET TUSSENTIJD'S VERSLAG OP BASIS VAN HET OVERZICHT BETREFFENDE DE ACTIES VAN HET BRUSSELS PLAN TER BESTRIJDING VAN GEWELD TEGEN VROUWEN.⁷ (A-2021 RGVM – APRIL - JUNI 2022)

De **Brusselse Raad voor Gelijheid tussen Vrouwen en Mannen** is verheugd over de toezegging van de regering om het Brussels plan ter bestrijding van geweld tegen vrouwen op een participatieve en democratische manier uit te voeren.

De **RGVM** wijst erop dat hij in zijn verslag inzake de impact van covid-19 op de ongelijkheid tussen vrouwen en mannen heeft onderstreept dat het belangrijk is om een sterk, globaal, transversaal en intersectioneel genderbeleid te ontwikkelen. De **RGVM** onderstreept bijgevolg de kwaliteit van het door de regering geleverde werk. Het plan omvat namelijk alle acties in een gestructureerd plan dat alle gewestelijke bevoegdheden bestrijkt. Het tussentijds overzicht van het plan maakt het ook mogelijk elke actie te koppelen aan de personen die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering ervan in de kabinetten en/of administraties.

De **RGVM** stelt echter vast dat de evaluatie van het plan, voorgesteld in de vorm van een lijst van acties per ministeriële bevoegdheid, gekoppeld aan indicatoren van de uitgevoerde middelen, niet toelaat te bepalen welke de gewestelijke en geïntegreerde politieke visie is op de bestrijding van geweld. Om de leesbaarheid van het plan te bevorderen zou het passender zijn te voorzien in een structuur voor evaluatie van het plan waarbij de acties van de verschillende ministers worden samengebracht rond de 4 P's (pijlers), i.e. preventie, bescherming, vervolging en geïntegreerd beleid. Het moet de beleidsprioriteiten van de regering voor elke "P" bevatten.

De **Raad** stelt ook vast dat bepaalde bevoegdheden actiever zijn dan andere in verband met het thema.

Daar het - tot slot - gaat om een eerste oefening, een eerste plan en vooral een eerste gelegenheid voor de kabinetten en besturen om op transversale wijze rond dit thema te werken, door werktijd en budget ter beschikking te stellen voor een bevoegdheid die strikt genomen niet onder het toezicht van deze of gene minister valt, looft de **RGVM** inzonderheid deze radicale wijziging in de manier van werken en, bijgevolg, het belangrijke werk dat de verschillende kabinetten hebben verricht.

De **Raad** stelt ook vast dat bepaalde bevoegdheden actiever zijn dan andere in verband met het thema.

⁷ http://www.adviesraad-gelijke-kansen.irisnet.be/wp-content/uploads/2023/02/RGVM-TUSSEN_VERSLAG_GEWELD-220608-NL.pdf

ADVIES OVER HET VOORONTWERP VAN ORDONNANTIE HOUDENDE WIJZIGING VAN DIVERSE BEPALINGEN INZAKE HET BESTRIJDEN VAN DISCRIMINATIE OP HET VLAK VAN TEWERKSTELLING.⁸ (B-2022 RGVM – JULI 2022)

De **RGVM** is van mening dat het ontwerp van ordonnantie een nuttige bijdrage kan leveren in de strijd tegen de vele vormen van discriminatie die nog steeds op de Brusselse arbeidsmarkt bestaan en die er op zeer concrete wijze toe leiden dat vele Brusselaars (m/v) van de arbeidsmarkt worden geweerd wegens de discriminatie waarvan ze het slachtoffer zijn op grond van hun afkomst, geslacht, handicap, seksuele geaardheid, leeftijd, geloof, enz.

In dit verband verwelkomt de **RGVM** het initiatief van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en in het bijzonder:

- de wens van het Gewest om een voortrekkersrol te blijven spelen op het gebied van discriminatietests en zijn wens om de kwestie van zijn bevoegdheid op het gebied van wervingstests door de bevoegde juridische instanties te laten beslissen;
- de wens om periodiek een wetenschappelijke studie te laten uitvoeren om een actueel beeld te krijgen van discriminerende verschijnselen, en meer bepaald van systematische discriminatie, op de Brusselse arbeidsmarkt, om de bevolking en de betrokken sectoren bewust te maken van de noodzaak om deze verschijnselen doeltreffend te bestrijden en om het optreden en de prioriteiten van de Gewestelijke Werkgelegenheidsinspectie met betrekking tot de tests te oriënteren;
- de zorg om rekening te houden met de onderrapportage van discriminatie die slachtoffers niet melden of aarzelen om te melden, met name in geval van weigering tot aanwerving, omdat zij zich er niet noodzakelijkerwijs van bewust zijn dat zij gediscrimineerd worden, niet op de hoogte zijn van de beroepsmogelijkheden of represailles vrezen;
- de bereidheid om "mystery client"-tests te vergemakkelijken door de Gewestelijke Werkgelegenheidsinspectie toe te staan tests ter plaatse uit te voeren, zo nodig met behulp van derden.

⁸ http://www.adviesraad-gelijke-kansen.irisnet.be/wp-content/uploads/2023/02/RGVM-ADVIES-VO_ORD_Tests-BC-220705-NL.pdf

De **RGVM** vindt het belangrijk in gedachten te houden dat discriminatietests slechts één van de verschillende middelen zijn om discriminatie op de arbeidsmarkt te bestrijden.

Hoewel het dus van essentieel belang is dat de Gewestelijke Werkgelegenheidsinspectie over doeltreffende middelen beschikt om de ernstigste overtredingen te registreren en zo nodig voor de rechter te brengen, mag de sanctiebenadering niet het alfa en omega van de strijd tegen discriminatie zijn.

De sociale inspectiediensten - en de Gewestelijke Werkgelegenheidsinspectie (GWI) vormt geen uitzondering op dit beginsel - zijn niet alleen verantwoordelijk voor het doen van vaststellingen die kunnen leiden tot het opleggen van sancties, maar hebben ook tot taak, zoals bepaald in IAO-Verdrag nr. 815, werkgevers en werknemers te informeren over hun rechten en plichten, hen bewust te maken van de toepasselijke regels en, in voorkomend geval, de regularisatie van inbreuken te vergemakkelijken. Met dit algemene perspectief in gedachten moeten discriminatietests worden overwogen.

De **RGVM** beseft dat de strijd tegen discriminatie niet kan worden teruggebracht tot de kwestie van tests en neemt met belangstelling kennis van de 15 verbintenissen die de minister van Werkgelegenheid onlangs is aangegaan om discriminatie bij aanwerving te bestrijden en benadrukt dat het van belang is het voorontwerp van ordonnantie waarover dit advies gaat, te koppelen aan andere actieplannen, uitgevoerd door andere ministers of staatssecretarissen, zoals het racismeplan, het plan ter bestrijding van geweld tegen vrouwen, het (toekomstige) gendermainstreamingplan, enz.

De **RGVM** vindt het belangrijk in gedachten te houden dat discriminatietests slechts één van de verschillende middelen zijn om discriminatie op de arbeidsmarkt te bestrijden.

ADVIES VAN DE RGVM VAN 27 SEPTEMBER 2022 OVER HET BRUSSELS PLAN VOOR **GENDERMAINSTREAMING EN GELIJKHEID VAN VROUWEN EN MANNEN 2022 - 2025**.⁹ (C-2022 RGVM – SEPTEMBER 2022)

"De **Raad** is ingenomen met dit plan, dat de hoeksteen moet vormen van het gendergelijkheidsbeleid in het Brussels Gewest! De **Raad** onderstreept namelijk het belang van de continuïteit van de gendermainstreamingplannen in alle wetgevingen, teneinde bij te dragen tot een betere en doeltreffender integratie van de genderdimensie in alle gewestelijke beleidsmaatregelen. De **RGVM** wil er tevens op wijzen dat het aan de kwaliteit van het door de verschillende kabinetten verrichte werk te danken is dat de **Raad** over het materiaal beschikte om een advies uit te brengen. Het aantal opmerkingen van de **Raad** doet dan ook geen afbreuk aan het werk en de kwaliteit van het ter advies voorgelegde plan.

De **Raad** is dan ook bijzonder ingenomen met het feit dat alle ministers, staatssecretarissen en gewestelijke overheidsdiensten bij de opstelling van het ontwerpplan zijn betrokken. De **Raad** is namelijk overtuigd van het belang van ministers en parlementsleden die dit thema en dit soort beleid dagelijks uitdragen. De **Raad** is van mening dat dit plan de steun van de regering voor gendermainstreaming weerspiegelt.

Over gendermainstreaming¹⁰

Gendermainstreaming en genderbudgettering zijn structurele benaderingen, waarbij in alle fasen en gedurende de gehele beleidscyclus - voorbereiding, besluitvorming, uitvoering en evaluatie - vanuit een genderperspectief wordt gedacht. Dit maakt het mogelijk de genderdimensie op transversale wijze in de inhoud van het overheidsbeleid te integreren. Hoewel er in veel beleidsprogramma's aandacht aan wordt besteed, is het duidelijk dat gendermainstreaming en -budgettering vaker pas

⁹ http://www.adviesraad-gelijke-kansen.irisnet.be/wp-content/uploads/2023/02/RGVM-ADVIES-PLAN_GENDERMAINSTREAMING-220927-NL.pdf

¹⁰ Gendermainstreaming is in 1997 door de Economische en Sociale Raad gedefinieerd als: "... het proces waarbij voor elke, op elk gebied en op elk niveau geplande maatregel, met name wetgeving, beleidsmaatregelen en programma's, implicaties daarvan voor vrouwen en mannen worden beoordeeld. Het is een strategie om de zorgen en ervaringen van zowel vrouwen als mannen integraal deel te laten uitmaken van het ontwerp, de uitvoering, de monitoring en de evaluatie van beleidsmaatregelen en programma's op alle politieke, economische en maatschappelijke gebieden, zodat vrouwen en mannen er op gelijke wijze voordeel uit halen en ongelijkheden niet worden bestendigd. Het uiteindelijke doel is het bereiken van gendergelijkheid (ECOSOC, 1997, paragraaf 4).

achteraf aan bod komen, wanneer de beleidsprogramma's al zijn vastgesteld. Het zijn echter alleen doeltreffende instrumenten als ze vooraf en in alle stadia van het beleid worden uitgedacht; het is immers absoluut noodzakelijk te weten wat de genderverschillen zijn op elk bevoegdheidsgebied (energie, belastingen, gezondheid, stedenbouw, mobiliteit, vervoer, enz.

Zoals de **Raad** in zijn verslag over het effect van Covid op de ongelijkheid tussen mannen en vrouwen al aangaf, is het bovendien "door te meten dat we weten". Kwantitatieve en kwalitatieve gegevens over gender maken het mogelijk gendermainstreaming¹¹ in het overheidsbeleid te integreren, maar ook het effect van de uitgevoerde acties te meten. Daarom benadrukt de **Raad** dat het meten van het effect van beleid vanuit een genderperspectief specifieke deskundigheid vereist om het huidige beleid te kunnen analyseren, de mechanismen die de ongelijkheid versterken, in kaart te brengen en inzicht te krijgen in de verschillen tussen vrouwen en mannen op verschillende gebieden. Deze analyse moet het mogelijk maken relevante acties voor te stellen, rekening houdend met de behoeften en verschillen, teneinde een beleid tot stand te brengen dat alle gegevens integreert zonder de stereotypen te versterken.

De **Raad** herinnert eraan dat een gelijke behandeling van iedereen zonder integratie van de genderdimensie betekent dat de hardnekkige ongelijkheden die de facto leiden tot het voortbestaan en zelfs de toename van discriminatie, worden ontkend. Daarom benadrukt de **Raad** het belang van evaluatiecriteria en indicatoren voor het beleidsresultaat.

De integratie van de genderdimensie in al het overheidsbeleid en het vinden van maatregelen die rekening houden met verschillen en ongelijkheden en stereotypen verminderen, blijft helaas een langdurig proces. Het vereist samenwerking en coördinatie op verschillende overheidsniveaus, en de **Raad** beveelt aan dat elk gendermainstreamingsplan deel uitmaakt van een gecoördineerde en transparante aanpak. Wij komen hierop terug in de methodologische overwegingen."

¹¹ In België hanteert het IGMV de definitie van de Group of Specialists on Mainstreaming (EG-S-MS) van de Raad van Europa die zegt dat gendermainstreaming bestaat uit: "het (re)organiseren, verbeteren, ontwikkelen en evalueren van beleidsprocessen op zo'n manier dat het perspectief van gendergelijkheid wordt geïntegreerd in alle beleidsdomeinen en op alle beleidsniveaus door de actoren die normaal dat beleid maken." <https://www.coe.int/fr/web/genderequality/council-of-europestandards-and-institutional-setting>, pagina geraadpleegd op 25 september 2022.

"De **Raad** herinnert eraan dat een gelijke behandeling van iedereen zonder integratie van de genderdimensie betekent dat de hardnekkige ongelijkheden die de facto leiden tot het voortbestaan en zelfs de toename van discriminatie [...]"

ADVIES VOOR BRUSSELS PLAN VOOR DE INTEGRATIE VAN HANDISTREAMING IN HET OVERHEIDSBELEID.¹² (E-2022 CEFH – SEPTEMBRE 2022)

De **Raad** verwelkomt en feliciteert dit eerste Brusselse handistreamingplan, de doelstelling om te komen tot een betere integratie van personen met een handicap in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de wil om de verschillende gewestelijke bevoegdheden te doen aansluiten op de gemeenschaps- en federale plannen.

De **Raad** benadrukt dat dit plan zowel ambitieus als concreet is en de aanpak van gender mainstreaming integreert; hij beklemtoont echter dat het, om de ondervonden discriminaties op te heffen, ook belangrijk is de handicapdimensie te koppelen aan andere intersectionele assen - waaronder de 19 discriminatiecriteria - en de meer-voudige toegankelijkheid (intersectionaliteit vrouw, leeftijd, afkomst, enz.) in alle projectoproepen te handhaven.

Voorts wijst de **Raad** op het belang van coördinatie van de acties van het toekomstige geïntegreerd welzijns- en gezondheidsplan met die van het handistreamingplan, des te meer aangezien de toegang tot deze diensten voor mensen met een handicap een centrale uitdaging is. De **Raad** vestigt de aandacht op wat hij in zijn COVID-verslag vermeldde: zorg dragen voor de gezondheid van vrouwen vereist speciale aandacht voor specifieke groepen, waaronder vrouwen met een handicap, om universele toegang tot de zorg te waarborgen, evenals monitoring van de desbetreffende gegevens.

Hoewel gezondheid deel uitmaakt van de communautaire bevoegdheden, suggereert de **Raad** meer na te denken over de mogelijkheden om acties te verkrijgen die buiten de strikte gewestelijke bevoegdheden liggen. Hij brengt naar voren dat het, ondanks de verdeling van de bevoegdheden over het Brussels Gewest, immers werkelijk noodzakelijk is om met een bredere visie rekening te houden met de algemene bevoegdheden.

Voorts suggereert de **Raad** de verbanden te bevorderen tussen dit plan en de andere plannen die een impact hebben in het BHG (geweld, gender mainstreaming, eenoudergezinnen, enz.) De **Raad** neemt deze gelegenheid te baat om eraan te herinneren dat de duurzaamheid van de plannen en acties moet worden gewaarborgd, opdat de toekomstige regeringen dezelfde dynamiek zouden kunnen volgen en de reflectie omtrent Handistreaming zouden kunnen voortzetten."

De **Raad** verwelkomt en feliciteert dit eerste Brusselse handistreamingplan, de doelstelling om te komen tot een betere integratie van personen met een handicap in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest [...]

¹²http://www.adviesraad-gelijke-kansen.irisnet.be/wp-content/uploads/2023/02/CEFH-AVIS-PLAN_HANDISTREAMING-220926-FR.pdf

*ADVIES OVER DE VISIENOTA
OVER HET **DIVERSITEITSLABEL**
- DE IDENTITEIT EN DE ROL
VAN DE OPERATOREN & NIEUW
GOVERNANCEMODEL
(BELEIDSWERF 3).¹³
(E-2022 RGVM – SEPTEMBER 2022)*

"De Brusselse **Raad** voor Gelijkheid tussen Vrouwen en Mannen is verheugd over deze visienota betreffende het nieuwe governance-model. De **Raad** looft het geleverde werk en de belangrijke besprekingen die zijn gevoerd tussen Actiris, de regering en de sociale partners. Om te beginnen heeft de **RGVM** echter vragen bij de gelijkwaardigheid van de premies, ongeacht de financiële middelen waarover de begunstigen beschikken. De **Raad** is van mening dat het verkrijgen van het label een voldoende stimulans zou moeten zijn voor grote ondernemingen en dat de financiële steun zou moeten worden voorbehouden voor kleine ondernemingen (verenigingen en kmo's). Bijgevolg vraagt de **Raad** zich af of er is nagedacht over de toegang tot het label voor ondernemingen waar inclusie of diversiteit is opgenomen in hun opdrachten (op het vlak van opleiding, coaching enzovoort).

Bovendien heeft de **RGVM** vragen bij de verbanden tussen de diversiteitsplannen en de positieve acties. Positieve acties behoren immers tot de bevoegdheid van het federale niveau en hebben een ander rechtskader dan dat van de diversiteitsplannen. Daar de jury enkel bestaat uit gewestelijke ambtenaren, beveelt de **Raad** aan om na te denken over deze kwestie en te bestuderen hoe de eventuele positieve acties in de diversiteitsplannen op correcte wijze zullen kunnen worden geïdentificeerd en geheroriënteerd.

Een actieplan zonder kwantitatieve en kwalitatieve doelstellingen inzake horizontale en verticale segregatie blijft niet meer dan een intentie."

De **RGVM** is bijgevolg van mening dat een label niet zou moeten worden toegekend indien de onderneming het probleem van seksisme en seksueel geweld niet ten minste heeft getroffen [...]

¹³ <http://www.adviesraad-gelijke-kansen.irisnet.be/wp-content/uploads/2023/02/RGVM-ADVIES-VISIENOTA-3-221031-NL.pdf>

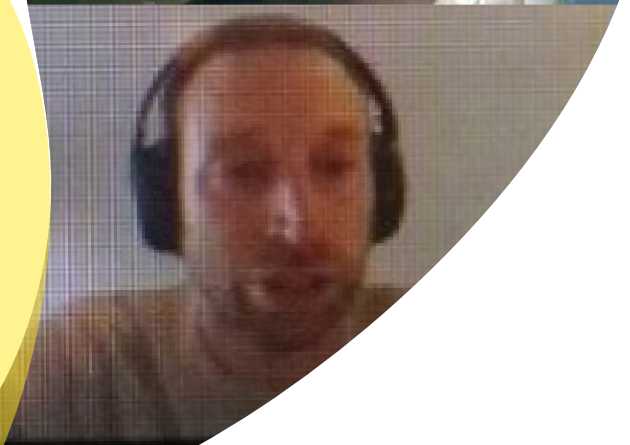
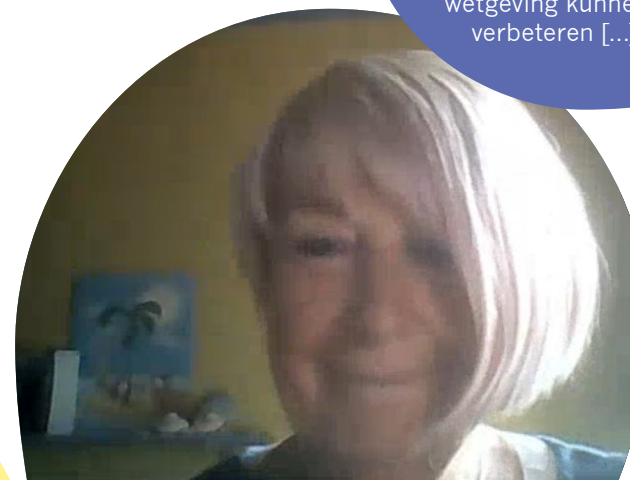
**ADVIES OVER HET VERDRAG 190 OVER GEWELD
EN PESTERIJEN OP HET WERK.¹⁴**
(E-2022 RGVM – NOVEMBER 2022)

"De **RGVM** merkt op dat onze wetgeving reeds aan de belangrijkste eisen van Verdrag nr. 190 lijkt te voldoen, maar dat de bekrachtiging van dit verdrag een gelegenheid moet zijn om na te gaan of we onze wetgeving, het beleid voor de bestrijding van geweld en pesterijen op het werk en de daadwerkelijke uitvoering ervan kunnen verbeteren, aangezien het van essentieel belang is dat we de inspanningen op dit gebied voortzetten en het aspect gender erin opnemen. De Raad betreurt het dat de gebruikte methodologie voor de bekrachtiging van het verdrag alleen gericht was op reeds geplande acties en dat de gelegenheid niet is aangegrepen om aanvullende actiegebieden te ondersteunen. Daarom vestigt de Raad de aandacht van de Brusselse autoriteiten op de aanbevelingen die het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen heeft gedaan in zijn advies over het ontwerp van bekrachtiging.

De **RGVM** merkt op dat Verdrag nr. 190 een zeer ruim toepassingsgebied heeft, aangezien het niet alleen werknemers in loondienst tracht te beschermen, maar ook "werkende personen, ongeacht hun contractuele status, personen in opleiding, met inbegrip van stagiairs en leerlingen, ontslagen werknemers, vrijwilligers, werkzoekenden, kandidaten en personen die het gezag, de functies of de verantwoordelijkheden van een werkgever uitoefenen" (artikel 2).

De **RGVM** verzoekt daarom de Belgische overheden, met inbegrip van de gewestelijke overheden, om het toepassingsgebied van onze wetgeving, inclusief de wetgeving die van toepassing is op het gewestelijke en lokale openbare ambt, in overeenstemming te brengen met dit verzoek. De Brusselse regering heeft immers rechtstreeks invloed op het openbaar ambt."

[...] dat onze wetgeving reeds aan de belangrijkste eisen van Verdrag nr. 190 lijkt te voldoen, maar dat de bekrachtiging van dit verdrag een gelegenheid moet zijn om na te gaan of we onze wetgeving kunnen verbeteren [...]

¹⁴http://www.adviesraad-gelijke-kansen.irisnet.be/wp-content/uploads/2023/02/RGVM-ADVIES-OIT_190-221118-NL.pdf

ACTIVITEITEN VAN DE RAAD

In de tien jaar dat de **Raad** bestaat, waren de activiteiten van de **RGVM** "intramuraal". Deze interne activiteiten van de **Raad** waren dus een gelegenheid om het CWEHF, externe deskundigen, verenigingen en leden van de kabinetten te ontmoeten die hun werk kwamen voorstellen...

Dit jaar heeft de **Raad** zich geconcentreerd op de werkzaamheden in verband met het uitbestedingsproject van de **RGVM** aan Brupartners, de opstelling van zijn tussentijds verslag over het Plan ter bestrijding van geweld en de adviezen die zijn uitgebracht naar aanleiding van verzoeken om advies van leden van de Regering.

In het kader van een initiatiefproject heeft de **Raad** een verkennend onderzoek ingesteld naar de energie- en watercrisis waarmee we geconfronteerd worden en die de meest kwetsbaren steeds zwaarder treft.

Het jaar 2022 zal dus een moeilijk jaar zijn geweest voor de leden van de **Raad**. Daarom heeft de **Raad** besloten zijn publiek evenement uit te stellen tot 2023, wat ook een gelegenheid zal zijn om de tiende verjaardag van de **RGVM** publiekelijk te vieren.

ONTMOETING VAN DE STAATSSECRETARIS MET HET VOORZITTERSCHAP EN HET VICEVOORZITTERSCHAP VAN DE RAAD.

Tijdens deze nieuwe ontmoeting in januari 2022 stonden de vooruitzichten voor het nieuwe jaar en de doeltreffendheid van de uitbesteding van de **Raad** aan Brupartners centraal.

De voorzitter van RGVM, Kelly Timperman, teken het handvest.

DEELNAME VAN DE RAAD AAN DE PERSCONFERENTIE OP 21 NOVEMBER 2022 VOOR DE LANCERING VAN DE NIEUWE BEWUSTMAKINGSCAMPAGNE OM ELKE INWONER/INWOONSTER VAN BRUSSEL AAN TE MOEDIGEN OM ZICH AAN TE SLUITEN BIJ DE FAM¹⁵

9 van de 10 vrouwen hebben te maken gehad met seksistische intimidatie en/of seksueel geweld. Wat als we een nieuwe statistiek toevoegen? Van deze 9 van de 10 betrokkenen, werden er 9 geholpen?

De persconferentie vond plaats in het BIP op 21 november 2022 met de Staatssecretaris voor Gelijke Kansen, mevrouw Nawal Benhamou, de Minister-President, Rudi Vervoort, en in aanwezigheid van de **RGVM** met de verenigingssector en institutionele actoren die betrokken zijn bij de strijd tegen seksuele intimidatie en seksueel geweld voor de lancering van de nieuwe bewustmakingscampagne die erop gericht is elke inwoner van Brussel aan te moedigen zich **aan te sluiten bij de FAM**: een oplettende en zorgzame "familie" van getuigen die klaar staat om te reageren indien nodig.

¹⁵ <https://www.jointhefam.brussels/nl>

FREQUENTIE VAN DE RAADSZITTINGEN

Van januari tot en met december 2022 kwam de **Raad** 19 keer bijeen.

De Raad

26 januari, 14 februari, 14 maart, 20 april, 1 juni, 6 juli,
7 september, 5 oktober, 5 oktober, 9 november en 7 december.

Het Bureau van de **Raad** heeft op de volgende data vergaderd:
26 januari, 14 februari, 22 februari, 14 maart, 20 april, 28 april,
4 mei, 19 mei, 16 juni, 7 september, 22 september, 5 oktober,
27 oktober.

Het begeleidingscomité van de **Raad** belast met de opvolging van het ontwerp-verslag over de energie- en waterarmoede is op de volgende data bijeengekomen:

16 november, 7 december en 12 december.

De **Raad** vergadert in de lokalen van het Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De erfenis van de Covid-crisis heeft geleid tot de voortzetting van virtuele vergaderingen en de organisatie van face-to-face of hybride vergaderingen, waardoor ook leden die zich niet kunnen verplaatsen, aan de **Raadszittingen** kunnen deelnemen.

INITIATIEVEN VAN DE RAAD

PLAN VOOR **GENDERMAINSTREAMING** - MAART 2022

Bespiegelingen in de **RGVM** over het toekomstige Gender-mainstreamingplan¹⁶ – maart 2022

In zijn zitting van 14 maart 2022 heeft de Raad de hoorzitting met Katrien Vander Heyden¹⁷ op de agenda geplaatst om de bezinning binnen de Raad te voeden en zijn medewerking te organiseren om zo actief mogelijk deel te nemen aan de opstelling van het toekomstige gendermainstreamingplan.

AMA-STUDIE OVER DE OPVANG, HUISVESTING EN ONDERSTEUNING VAN **SLACHTOFFERS VAN HUISELIJK GEWELD**: LESSEN UIT DE GEZONDHEIDSCRISIS

Voorstelling van de AMA-studie: L'AMA dit STOP!

Studie over de opvang, huisvesting en ondersteuning van slachtoffers van huiselijk geweld: lessen uit de gezondheids crisis - december 2022.

Dergelijk geweld is een belangrijke oorzaak van dakloosheid onder vrouwen...

In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en in het Waalse Gewest zijn onlangs verschillende maatregelen genomen om de opvang, de huisvesting en de begeleiding van slachtoffers te verbeteren, maatregelen die tot doel hebben het aantal beschikbare plaatsen en het aantal specifieke personeelsleden te verhogen. Voor de sector blijft het gebrek aan opvangplaatsen echter terugkerend, ook tijdens de gezondheids crisis, terwijl die het geweld tegen vrouwen heeft verergerd.

¹⁶ De gendermainstreamingbenadering met het oog op de integratie van de genderdimensie in de inhoud van het overheidsbeleid

¹⁷ Sociologe, experte inzake gender, gelijke kansen en diversiteit met een aanvullende master in genderstudies.

Het is dan ook in deze context dat de "Fédération des maisons d'accueil et des services d'aide aux sans-abri" (Federatie van opvangtehuizen en diensten voor daklozen (AMA) een inventaris heeft willen opmaken van de maatregelen die in de sector zijn genomen om slachtoffers op te vangen **door een stem te geven aan de dienstverleners en aan de slachtoffers van geweld die worden opgevangen**¹¹.

Aangezien dit onderwerp vaak aan bod komt tijdens RGVM-discussies, leek het belangrijk om naar deze studie te luisteren om er inspiratie uit te putten voor toekomstige adviezen¹⁸.

IMPACT VAN DE **ENERGIECRISIS** - DECEMBER 2022

Presentatie van sociale maatregelen voor huishoudens in de context van de energiecrisis (Kabinet-Maron) en presentatie van het CWF-advies: *Crise énergétique et focus sur le genre (Energiecrisis en aandacht voor gender)* - december 2022

Deze presentatie werd georganiseerd in het kader van de bezinning binnen de **RGVM** over het opzetten van een verkennend onderzoek naar de energie- en watercrisis die de meest kwetsbaren steeds zwaarder treft.

¹⁸ <https://www.ama.be/documentations/nos-publications/les-rapports-de-lama/#>

EXTERNE COMMUNICATIE

HET AANVULLEN VAN DE WEBSITE VAN DE RGVM :

<http://www.adviesraad-gelijke-kansen.irisnet.be/>

FACEBOOK-PAGINA VAN RGVM :

<https://www.facebook.com/goforequality/>

Raad voor de gelijkheid tussen F&H / Adviesraad gelijkheid M&V

CREATIE VAN DE WENSKAART VAN DE RGVM VOOR 2023

voor diverse externe politieke en institutionele contacten.

UITGAVEN EN FINANCIËLE MIDDELEN

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering voorziet in een specifieke jaarlijkse dotatie voor de werkmiddelen van de **Raad**.

De basisallocatie is opgenomen in de gewestbegroting BA 05.002.08.05.12.11. Bij besluit van de Regering is aan de werkmiddelen van de **Raad** € 30.000 toegewezen voor het jaar 2022.

De bevoegde ordonnateur is de secretaris-generaal van het Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (Brusselse Gewestelijke Overheidsdienst).

De hieronder beschreven uitgaven voor het boekjaar van 1 januari 2022 tot 31 december 2022 worden door de Raad goedgekeurd:

Achterstallen	2021 :	€ 1.272,86
Goederen vergadering van de Raad (lunch)	2022 :	€ 65,60
Huur van een vergaderzaal voor face-to-facevergadering - Raad & Kabinetslid - lunch Besluit van de Raad	2022 :	€ 624,70
Uitbesteding van bepaalde secretariaatstaken Besluit van de Raad	2022 :	€ 13.815,00
Presentiegelden (te weten dat de betaling lopende is en dat sommige leden hun vergoedingen niet hebben aangevraagd)	2022 :	€ 3.200,00
Lunch face-to-facewerkvergadering Raad & Kabinetsleden - Besluit van de Raad	2022 :	€ 681,95
Opmaak van het activiteitenverslag 2022 - Besluit van de Raad	2022 :	€ 2.377,65
Wenskaart 2023	2022 :	€ 1.657,70
Ontwerp van verkennend verslag Energie- en Wateronderzoek 2022 - Memorandum understanding	2022 :	€ 4.991,25
TOTAAL van de begroting van de RGVM van januari 2022 tot en met december 2022:		€ 28.686,71

**BRUSSELSE RAAD VOOR GELIJKHEID
TUSSEN VROUWEN EN MANNEN**
BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

Kruidtuinlaan, 20 • 1035 Brussel
T +32 (0)2 800 30 48

goforequality@sprb.brussels
www.goforequality.be
facebook.com/goforequality/